UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XXIV. De sancto Ambrosio, quâ ratione ad Episcopatum promotus sit, & populus pie sentire docuerit. Item de Novatianis in Phyrgia, & de die Paschae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Visual Library

A

Κεφ. κδʹ.

Περὶ τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου, ὅπως εἰς ἀρχιερέα προεβλήθη, καὶ εὐσεβεῖν τοὺς λαοὺς ἀνέπεισεν· ἔτι δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν Φρυγίᾳ Ναυατιανῶν, καὶ τοῦ πάσχα.

Οἱ μὲν οὖν πρὸς δύσιν ἱερεῖς ὧδε φθάσαντες τοὺς παρ' αὐτοῖς νεωτερίζοντας, ἐπιμελῶς ἐφύλαττον τὴν ἀρχῆθεν παραδοθεῖσαν αὐτοῖς πίστιν· ὡς κομιδῇ ὀλίγους ἐνθάδε ἑτεροδόξους γενέσθαι, καὶ σχεδὸν μόνους τοὺς ἀμφὶ τὸν Αὐξέντιον· οὐκ εἰς μακρὰν δὲ καὶ οὗτος ἐκποδὼν ἐγένετο· τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐστασίαζε τὸ πλῆθος, οὐ τὸν αὐτὸν αἱρούμενοι τὴν Μεδιολάνων ἐκκλησίαν ἐπισκοπεῖν· καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευεν· ἕκαστοι γὰρ ἀποτυχόντες, ἠπείλουν ποιεῖν ἃ φιλεῖ γίνεσθαι ἐν ταῖς τοιαύταις ταραχαῖς· δείσας δὲ τὴν τοῦ δήμου κίνησιν Ἀμβρόσιος, ὁ τότε τοῦ ἔθνους ἡγούμενος, ἐλθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, συνεβούλευε παύεσθαι τῆς ἔριδος, νόμων ὑπομιμνήσκων, ὁμονοίας τε καὶ τῶν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν· οὔπω δὲ αὐτοῦ παυσαμένου περὶ τούτων δημηγορεῖν, ἐξαπίνης πάντες ἀφέμενοι τῆς πρὸς ἀλλήλους ὀργῆς, ἐπ' αὐτὸν τὸν σύμβουλον τῆς ὁμονοίας, ἄγουσι τὴν τῆς ἐπισκοπῆς ψῆφον· καὶ βαπτίζεσθαι παρεκελεύοντο· ἔτι γὰρ ἀμύητος ἦν· καὶ τὴν ἱερωσύνην παραλαμβάνειν ἐδέοντο· ἐπεὶ δὲ ὁ μὲν παρῃτεῖτο, καὶ ἀνεβάλλετο, καὶ ἀτεχνῶς τὸ πρᾶγμα ἀπέφευγεν· ὁ δὲ δῆμος ἐπέκειτο, καὶ τῆς ἔριδος οὐκ ἄλλως ἀνήσειν ἰσχυρίζετο, μηνύεται τάδε ταῖς ἐν τοῖς βασιλείοις ἀρχαῖς· ἅμα δὲ τῇ περὶ τούτων ἀγγελίᾳ, λέγεται Οὐαλεντινιανὸς ὁ βασιλεὺς εὔξασθαι, καὶ χαίρειν φάναι ὁμολογεῖν τῷ Θεῷ, ὡς ἱερᾶσθαι ἐπιλεγομένῳ, οὓς αὐτὸς ἄρχειν προὐβάλλετο· μαθὼν δὲ τήν τε τοῦ πλήθους ἔνστασιν, καὶ τὴν Ἀμβροσίου παραίτησιν, συνέβαλεν ἐπὶ ὁμονοίᾳ τῆς ἐν Μεδιολάνῳ ἐκκλησίας ταῦτα βραβεύειν τὸν Θεόν· καὶ τὴν ταχίστην αὐτὸν χειροτονεῖσθαι προσέταξεν· ἅμα δὲ ἐμυήθη καὶ τὴν χειροτονίαν παρέλαβεν, ὁμοφρονεῖν πέπεικε περὶ τὰ θεῖα τὴν ὑπ' αὐτὸν ἐκκλησίαν, ἐπὶ πολλῷ χρόνῳ διχονοίᾳ καμοῦσαν ἐκ τῆς προστασίας Αὐξεντίου· ἀλλ' οὗτος μὲν Ἀμβρόσιος οὕτω μετὰ τὴν χειροτονίαν

Cap. XXIV.

De ſancto Ambroſio, quâ ratione ad Epiſcopatum promotus ſit, & populus pie ſentire docuerit. Item de Novatianis in Phrygia, & de die Paſchæ.

HOc modo Occidentales Epiſcopi, cum eos qui rebus novis apud ipſos ſtudebant prævenifſent, fidem ſibi ab initio traditam ſtudioſe conſervarunt. B Adeo ut pauci admodum in illis partibus, novæ doctrinæ ſectatores fuerint, ac ſolus fere cum ſuis Auxentius. Quo quidem mortuo, ingens populi ſeditio exorta eſt, cum non eundem omnes Mediolanenſis Eccleſiæ Antiſtitem eligerent: totaque civitas in graviſſimum periculum adducta eſt. Nam qui repulſam paſſi fuerant, ea ſe facturos quæ in hujusmodi perturbationibus fieri ſolent, ſinguli minabantur. Ambroſius igitur qui tunc Provinciæ rector erat, tumultum populi veritus, cum ad Eccleſiam veniſſet, ſuadere cœpit ut à contentione deſiſterent, leges illis in memoriam revo- C cans, & concordiam pacisque bona eis ob oculos proponens. Vix ille finem dicendi fecerat, cum repente omnes abjecto mutuæ contentionis ſtudio, ipſi concordiæ ſuaſori Epiſcopatum communibus ſuffragiis deferunt, hortantes ut ſacrum baptiſma ſuſciperet: nondum enim erat initiatus: rogantesque ut ſacerdotii onus ſubiret. Sed cum ille quidem recuſaret ac reluctaretur, prorſusque ſacerdotium refugeret: populus vero inſtaret, nec alia conditione quieturum ſe affirmaret, res ad proceres palatii refertur. Imperator autem Valentinianus eo nuntio accepto, Deum pre- D catus eſſe dicitur, eique gratias egiſſe, quòd eos ad ſacerdotii munus obeundum eligeret, quos ipſe regendis Provinciis præfeciſſet. Cumque populi pertinax ſtudium, & Ambroſii detrectationem didiciſſet; Ad conciliandam Mediolanenſis Eccleſiæ concordiam Deum hæc ita diſponere conjecit, eumque quam primum Epiſcopum ordinari juſſit. Qui cum baptiſma ac ſacerdotium ſimul ſuſcepiſſet, ſtatim Eccleſiam ſuam, quæ ob adminiſtrationem Auxentii diuturno diſſidio laboraverat, ad concordem de Deo ſententiam

reduxit. Verum qualem ſe Ambroſius iſte poſt ordinationem præſtiterit, & quam conſtanter ac pie ſacerdotium adminiſtravit, infrà ſuo loco dicturi ſumus. Per idem tempus Novatiani qui in Phrygia degunt, contra veterum morem Paſcha una cum Judæis celebrare cœperunt. Nam Novatus, qui ejus ſectæ auctor fuit, pœnitentes quidē ad communionem minime admiſit: idque ſolum ab illo innovatum eſt. Cæterum tam ipſe, quam ſucceſſores ejus, non aliter quam Eccleſia Romana, poſt æquinoctium vernum feſtum Paſchæ diem perpetuo celebrarunt. Tandem vero circa hæc tempora, quidam per Phrygiam Epiſcopi Novatianorum, congregati in Pazi vico, qui locus eſt in Phrygia, unde Sangarii fluminis fontes erumpunt; cum ne hac quidem in parte cum iis à quibus diſſentiebant communicare vellent, peculiarem regulam conſtituerunt, ut Azymorum feſtum in poſterum obſervarent, & cum Judæis Paſcha celebrarent. Verum huic Synodo, neque Agelius interfuit, qui Novatianorum Epiſcopus erat Conſtantinopoli; neque is, qui Nicææ, nec qui Nicomediæ, nec qui Cotuaij Epiſcopatum gerebant: eſt autem Cotuajum, Phrygiæ urbs ignobilis. Quos tamen Novatiani, velut arbitros ac moderatores habent eorum quæ in Eccleſia & in ſecta ipſorum geruntur. Qualiter vero etiam iſti hanc ob cauſam inter ſe diſſenſerint, ſeque ipſos à reliquis præcidentes, ſeparatim collectas celebraverint, dicam ſuo tempore.

A ἐγένετο, καὶ ὡς ἀνδρείως καὶ μάλα θείως τὴν ἱερωσύνην διήνυσεν, ἐν τοῖς ἑξῆς κατὰ χώραν λελέξεται. Περὶ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον, οἱ ἀμφὶ τὴν Φρυγίαν Ναυατιανοὶ παρὰ τὸ πρότερον εἰωθὸς ἤρξαντο μετὰ τῶν Ἰουδαίων τὴν τοῦ πάσχα ἑορτὴν ἐπιτελεῖν. Ναυάτος μὲν γὰρ ὃς ἀρχηγὸς ἐγένετο τῆς αἱρέσεως, τοὺς μεταμεληθέντας ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασιν εἰς κοινωνίαν οὐ προσίετο, καὶ τοῦτο μόνον ἐκαινοτόμει· παραπλησίως δὲ τῇ Ῥωμαίων ἐκκλησίᾳ, μετὰ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν διετέλεσεν, αὐτός τε καὶ οἱ μετ᾽ αὐτόν, B ταύτην ἄγοντες τὴν ἑορτήν· εἰσότε δὲ ἐπὶ ταύτης τῆς ἡγεμονίας, τινὲς τῶν ἀνὰ τὴν Φρυγίαν Ναυατιανῶν ἐπισκόπων συνελθόντες ἐν Πάζου κώμῃ, χωρίον δὲ αὕτη Φρυγῶν, ὅθεν Σαγγαρίου τοῦ ποταμοῦ αἱ πηγαὶ ῥέουσι· ὡς οὐδὲ ταύτῃ κοινωνεῖν ἀξιοῦντες τοῖς ἑτέρως αὐτοῖς δοξάζουσιν, ἴδιον ἔθεντο νόμον· ὥστε τὴν τῶν ἀζύμων ἐπιτηρεῖν ἑορτήν, καὶ σὺν τοῖς Ἰουδαίοις τὸ πάσχα ἐπιτελεῖν· οὐκ ἐκοινώνει δὲ ταύτῃ τῇ συνόδῳ, οὔτε Ἀγέλιος ὁ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ναυατιανῶν ἐπίσκοπος, οὔτε ὁ Νικαίας, ἢ ὁ Νικομηδείας, ἢ ὁ Κοτυαείου· πόλις δὲ C αὕτη Φρυγίας οὐκ ἄσημος· οὓς δὴ κυρίους καὶ κολοφῶνας, ὡς εἰπεῖν, οἱ Ναυατιανοὶ νομίζουσι τῶν περὶ τὴν οἰκείαν αἵρεσιν καὶ τὰς αὐτῶν ἐκκλησίας πραττομένων· ἐκ ταύτης δὲ τῆς αἰτίας, ὅπως καὶ οὗτοι εἰς διαφορὰν κατέστησαν, καὶ σφᾶς αὐτοὺς διατεμόντες χωρὶς ἐκκλησίαζον, κατὰ καιρὸν ἐρῶ.

Caput XXV.

De duobus Apollinaribus Patre & Filio, & de Vitale Presbytero: quâ occaſione moti, in hæreſes prolapſi ſint.

EOdem tempore Apollinaris, hæreſis ab ipſo cognominatæ ducem palam ſe præbuit: multoſque ab Eccleſiæ corpore abducens, ſeorſum collegit. Quem quidem in ſtabilienda hæreſi adjuvit Vitalis, Presbyter Antiochenus ex Meletii clero: vir præ cæteris ob vitæ ac diſciplinæ ſeveritatem illuſtris, & in regendis iis quibus præerat ſedulus, eaque de cauſa plebi venerabilis. Verum paulo pòſt, cum ſe à communione

Κεφ. κε΄.

Περὶ τῶν Ἀπολλιναρίων, τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ. καὶ τοῦ πρεσβυτέρου Βιταλιανοῦ· καὶ ἐκ ποίας αἰτίας κινηθέντες, εἰς αἱρέσεις ἐξώκειλαν.

D ἘΝ τούτῳ δὲ εἰς τὸ προφανὲς προέστη Ἀπολλινάριος τῆς ἀπ᾽ αὐτοῦ ὀνομαζομένης αἱρέσεως· καὶ πολλοὺς ἀπολέμων τῆς ἐκκλησίας, καθ᾽ ἑαυτὸν συνῆγε· συνελάβετο δὲ αὐτῷ πρὸς τὴν τοῦ οἰκείου δόγματος σύστασιν καὶ Βιτάλιος, πρεσβύτερος Ἀντιοχεὺς τῶν ὑπὸ Μελίτιον ἱερωμένων· ἀνήρ, εἰ καί τις ἄλλος, ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας ἐπιφανής, καὶ περὶ τοὺς ὑπ᾽ αὐτὸν ἀγομένους σπουδαῖος, καὶ τούτου χάριν τῷ λαῷ σεβάσμιος· μετ᾽ οὐ πολὺ γὰρ ἀποσχίσας ἑαυτὸν